

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษา

6.1 สรุปผลการศึกษา

พื้นที่ศึกษาเป็นพื้นที่ 6 อำเภอ ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนล่างของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม แต่เนื่องจากพื้นที่นี้เป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมเกินกว่าครึ่งหนึ่งของทั้งจังหวัด และเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรม 2 แห่ง สวนอุตสาหกรรม 1 แห่ง จึงเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางอุตสาหกรรมของจังหวัดอย่างยิ่ง นอกจากนี้บริเวณพื้นที่ศึกษาก็เป็นที่ตั้งของอุทยานประวัติศาสตร์ที่ถูกประกาศให้เป็นมรดกโลก และมีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และท่องเที่ยวตั้งอยู่หลายแห่ง จึงเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญในทางประวัติศาสตร์และในด้านการท่องเที่ยวด้วย เมื่อศึกษาถึงลักษณะรูปแบบที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่นี้พบว่า มีทั้งรูปแบบโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่รวมกันเป็นกระจุก และที่กระจายไปตามแหล่งวัดคู่บ้านต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีที่ตั้งที่ปรากฏเป็นย่านอุตสาหกรรมในสามลักษณะ ได้แก่ ย่านอุตสาหกรรมริมทางรถไฟ ย่านอุตสาหกรรมริมน้ำ และย่านอุตสาหกรรมริมถนน ส่วนในด้านปัจจัยที่ตั้งพบว่า ปัจจัยการคมนาคมขนส่งสะดวก และปัจจัยสาธารณูปโภคจะเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีลักษณะเป็นปัจจัยพื้นฐานที่โรงงานทุกประเภทนำมาพิจารณาเป็นปัจจัยในการเลือกที่ตั้ง

จากการศึกษารูปแบบที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม จะสามารถวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมในด้านต่าง ๆ ได้ ในผลกระทบทางสังคม ผลจากการพัฒนาอุตสาหกรรม จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคม พร้อมกับโครงสร้างประชากร มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมและประชากรชนบท มาเป็นสังคมเมืองและประชากรเมือง อุตสาหกรรมนำเอาซึ่งวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ทำให้เทคนิคในการทำงานเปลี่ยนไปจากเดิม ทำให้เกิดการทํางานแบบอัตโนมัติเฉพาะอย่างมากขึ้น คนในสังคมจะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านความสัมพันธ์ทางสังคมและวิถีชีวิต การขยายตัวของโรงงานทำให้มีความต้องการแรงงานมากขึ้นและ มีการเคลื่อนย้ายประชากรมาจากภาคอื่น ๆ โดยเฉพาะแรงงานหนุ่มสาวอพยพเข้ามาทํางานในโรงงาน ประชากรในท้องถิ่นและประชากรที่เคลื่อนย้ายเข้ามาจะต้องปรับสภาพการดำรงชีวิตของตนเองให้สามารถอยู่ได้ภายใต้การเปลี่ยนแปลงนี้ การขยายตัวของประชากรที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่ ทำให้ความต้องการบริการทาง

สังคม เช่น บริการด้านสาธารณสุข การศึกษา และ บริการด้านสาธารณสุขเพิ่มมากขึ้น ส่วนทางด้านผลกระทบด้านเศรษฐกิจ การขยายตัวอย่างรวดเร็วของภาคอุตสาหกรรม ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านผลิตภัณฑ์มวลรวมในสาขาการผลิตต่าง ๆ จากการศึกษาพบว่า ในช่วงระยะเวลา 8 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524-2532 สาขาที่มีการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์มวลรวมมากที่สุดได้แก่ ธนาคาร ประกันภัย และอสังหาริมทรัพย์ มีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 35.00 ต่อปี รองลงมาได้แก่ สาขาไฟฟ้าและประปา ร้อยละ 31.34 และสาขาเหมืองแร่และย่อยหิน ร้อยละ 21.41 สำหรับภาคอุตสาหกรรม สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน เป็นสาขาที่มีการขยายตัวสูงสุด ทั้งนี้เป็นผลมาจากการขยายตัวเพิ่มขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรมขุดถุดทรายเป็นสำคัญ การขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม นอกจากเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมในภาคอุตสาหกรรมแล้ว ยังก่อให้เกิดการขยายตัวเพิ่มขึ้นในภาคการผลิตอื่น โดยเฉพาะภาคบริการ ในสาขาธนาคาร ประกันภัยและอสังหาริมทรัพย์ และสาขาไฟฟ้าและประปา เนื่องจากสาขาการผลิตเหล่านี้เกิดขึ้นมาเพื่อสนองตอบการเจริญเติบโตในภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนสาขาการผลิตอื่น ๆ อยู่แล้ว นอกจากนี้ การขยายตัวของอุตสาหกรรมก่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น เห็นได้จากรายได้ต่อบุคคลของประชากรในท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้นจาก 5,581 บาทในปีพ.ศ. 2524 เป็น 8,058 บาทในปีพ.ศ. 2534 (ทั้งนี้ ส่วนหนึ่ง เนื่องมาจากการขยายตัวเพิ่มขึ้นของอุตสาหกรรม)

6.2 ผลกระทบที่สำคัญ และปัญหา

นอกจากผลกระทบที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น จากการศึกษาพบว่าผลกระทบที่สำคัญได้แก่

6.2.1 ผลกระทบอันเนื่องมาที่ตั้ง โรงงานอุตสาหกรรมและ โครงสร้างอุตสาหกรรม

6.2.1.1 การขยายตัวของสาธารณสุขและสาธารณสุขการ

การเพิ่มขึ้นของจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมจะเห็นได้ว่ามักจะเติบโตในบริเวณ ที่มีบริการสาธารณสุขสาธารณสุขการอยู่พร้อม โดยเฉพาะตำบลที่มีบริการเหล่านี้และอยู่ติดกับถนนสายหลักของพื้นที่ศึกษา เช่น ริมถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1, 32 และ 3111 จะมีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นมาก การขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้มีความต้องการสาธารณสุขและสาธารณสุขการต่าง ๆ มากขึ้น หน่วยงานของรัฐบาลจึงได้มีการขยายบริการสาธารณสุขและสาธารณสุขการขึ้นรองรับ

ในด้านคมนาคมขนส่ง ปริมาณการจราจรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการขยายผิวจราจรและ

ก่อสร้างทางยกระดับเพิ่มขึ้น ในทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 32 ในช่วงรังสิตสระบุรี และ บางปะอิน-นครสวรรค์ นอกจากนี้มีการปรับปรุงถนนสาย 309 (วิระจนะ) เพื่อรองรับปริมาณจราจรที่จะมากขึ้นจากโรงงานของสวนอุตสาหกรรมวิระจนะ โดยปรับผิวจราจรให้ได้มาตรฐานขึ้น นอกจากนี้ตามโครงการของกรมทางหลวง จะมีการก่อสร้างเส้นทางโครงการเสนา-ฝักไถ่ และ โครงการวังน้อย-ธัญบุรี เพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ การติดต่อเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ศึกษากับนอกพื้นที่ สะดวกมากขึ้น และอาจจะก่อให้เกิดการกระจายตัวของโรงงานออกไปบริเวณต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

ส่วนในด้านบริการไฟฟ้าประปาโทรศัพท์ การขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้ มีโครงการขยายบริการไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เพื่อรองรับความต้องการบริการที่เพิ่มขึ้นของ โรงงาน โดยมีการก่อสร้างสถานีบริการโทรศัพท์และสถานีไฟฟ้าย่อยขึ้น โดยเฉพาะในเขตนิคม อุตสาหกรรม แต่เนื่องจาก การที่โรงงานอุตสาหกรรมมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ความ ต้องการที่เพิ่มขึ้นทำให้การจัดการในเรื่องของการให้บริการพื้นฐานไม่สามารถรองรับได้ทันทางที่ จึงได้เกิดมีปัญหาคาความไม่เพียงพอของบริการสาธารณูปโภคเกิดขึ้น

6.2.1.2 โครงสร้างอุตสาหกรรม

การเปลี่ยนแปลง เงินทุนของ โรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงความเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมในด้านการลงทุน พบว่า ในช่วง พ.ศ. 2524-2531 และ พ.ศ. 2531-2534 มีการขยายตัวของ เงินลงทุนในประเภทอุตสาหกรรมบริการในสัดส่วนร้อยละ 85.10 และ 76.91 ของเงินลงทุนที่เพิ่มขึ้นทั้งหมดตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในช่วง พ.ศ. 2524-2534 จะมีสัดส่วนร้อยละ 78.34 ของเงินลงทุนที่เพิ่มขึ้นทั้งหมด ซึ่งอุตสาหกรรมบริการจะเป็นอุตสาหกรรมที่พึ่งพาวัตถุดิบหลักจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ จากลักษณะดังกล่าว จึงมีผลต่อการขยายตัวทาง เศรษฐกิจของพื้นที่ศึกษาอย่างจำกัด และนำไปสู่ปัญหาการขาดความเชื่อมโยงของ อุตสาหกรรมในท้องถิ่น

6.2.1.3 การใช้ทรัพยากรอย่างไม่มีประสิทธิภาพ

ความขัดแย้ง ของการใช้ทรัพยากร เป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างไม่มี ประสิทธิภาพ เช่น กรณีที่พื้นที่เกษตรกรรมส่วนใหญ่ของพื้นที่ศึกษาอยู่ในเขตชลประทาน รัฐบาล ได้มีการลงทุนจัดสร้างระบบคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง แจกจ่ายน้ำสู่พื้นที่เกษตรกรรม

แต่เมื่อมีการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมเข้าไปในพื้นที่เกษตรกรรมเหล่านี้ จึงทำให้การลงทุนของรัฐที่มีจุดมุ่งหมายจะพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมสูญเสียไป ไม่สามารถนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากพื้นที่เกษตรกรรมได้เปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม

หรือกรณีทรัพยากรดิน เนื่องจากสมรรถนะดินในพื้นที่ศึกษาเหมาะสมแก่การปลูกข้าว แต่เมื่อมีการขยายตัวของพื้นที่อุตสาหกรรมรุกเข้าไปในพื้นที่เกษตรกรรม ทำให้พื้นที่ทำการเกษตรที่อุดมสมบูรณ์ถูกนำไปใช้อย่างไม่สอดคล้องและไม่เหมาะสมต่อสมรรถนะของดิน เป็นการสูญเสียทรัพยากรดินที่อุดมสมบูรณ์ไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และเกิดเป็นปัญหาการการใช้ทรัพยากรอย่างไม่มีประสิทธิภาพ

6.2.2 ผลกระทบในประเด็นอื่น

6.2.2.1 ด้านการใช้น้ำที่ดิน

เมื่อมีการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม ย่อมส่งผลไปถึงการเปลี่ยนแปลงการใช้น้ำที่ดินของพื้นที่อุตสาหกรรม ดังจะเห็นได้จากการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2524-2534) จากพื้นที่อุตสาหกรรมจำนวน 1,538.84 ไร่ ในปีพ.ศ. 2524 เพิ่มขึ้นเป็น 9,230.34 ไร่ ในปีพ.ศ. 2534 ซึ่งเพิ่มขึ้นถึง 7,692.10 ไร่ หรือร้อยละ 499.86 และการขยายตัวอย่างรวดเร็วของพื้นที่อุตสาหกรรม เป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลให้เกิดการลดลงในพื้นที่เกษตรกรรม เห็นได้จากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ในช่วงปีพ.ศ. 2531-2534 พื้นที่เกษตรกรรมซึ่งมีจำนวน 574,631.13 ไร่ ในปีพ.ศ. 2531 ลดลงเป็น 534,252.88 ไร่ ในปีพ.ศ. 2534 หรือลดลงร้อยละ 2.34 ต่อปี จากการออกแบบสอบถามลักษณะการใช้น้ำประปาที่ดินพบว่า บริเวณพื้นที่อุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นนั้น ร้อยละ 97.00 เป็นการเปลี่ยนแปลงการใช้น้ำที่ดินจากเกษตรกรรมมาเป็นการใช้น้ำที่ดินประเภทอุตสาหกรรม ซึ่งลักษณะดังกล่าว นอกจากจะทำให้พื้นที่ซึ่งมีสภาพเหมาะสมในการทำการเกษตรต้องลดลงไปแล้ว ยังก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องความขัดแย้งในการใช้น้ำที่ดินด้วย

6.2.2.2 ด้านสิ่งแวดล้อม

ในขบวนการผลิตของอุตสาหกรรมบางประเภท จะทำให้เกิดของเสียในรูปของฝุ่น คาร์บอน กลิ่น ชยะ น้ำทิ้งและกากสารพิษ หรือเสียงรบกวน สิ่งที่เกิดขึ้นจากโรงงานอุตสาหกรรมเหล่านี้ หากไม่ได้รับการจัดการหรือผ่านกระบวนการกำจัดให้ถูกต้องเหมาะสมแล้ว จะทำให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น น้ำ อากาศ เสียง เป็นต้น (แผนที่ 6.1)

มลพิษทางอากาศ จากข้อมูลของสิ่งแวดล้อมโรงงาน กรมโรงงานและการสำรวจพบว่า โรงงานที่เกิดผลกระทบต่อบริเวณที่ตั้งโรงงานมีเพียงบางประเภทดังนี้

ก. โรงงานที่ก่อให้เกิดปัญหาฝุ่นละออง ได้แก่ โรงงานประเภทไซโรล มันอัดเม็ด การขนถ่ายวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ของโรงงานเหล่านี้ ก่อให้เกิดฝุ่นละอองจำนวนมาก โรงงานประเภทนี้จะกระจุกตัวอยู่มากใน อ.บางไทร ริมถนนบางปะอิน-บางไทร ทำให้บริเวณนี้ได้รับผลกระทบด้านฝุ่นละอองอย่างมาก

ข. โรงงานที่ก่อให้เกิดปัญหากลิ่น ได้แก่ โรงงานผลิตภัณฑ์กระดุกสัตว์ ตั้งอยู่ใน อ.อุทัย และโรงงานสุราอยุธยา ใน อ.พระนครศรีอยุธยา

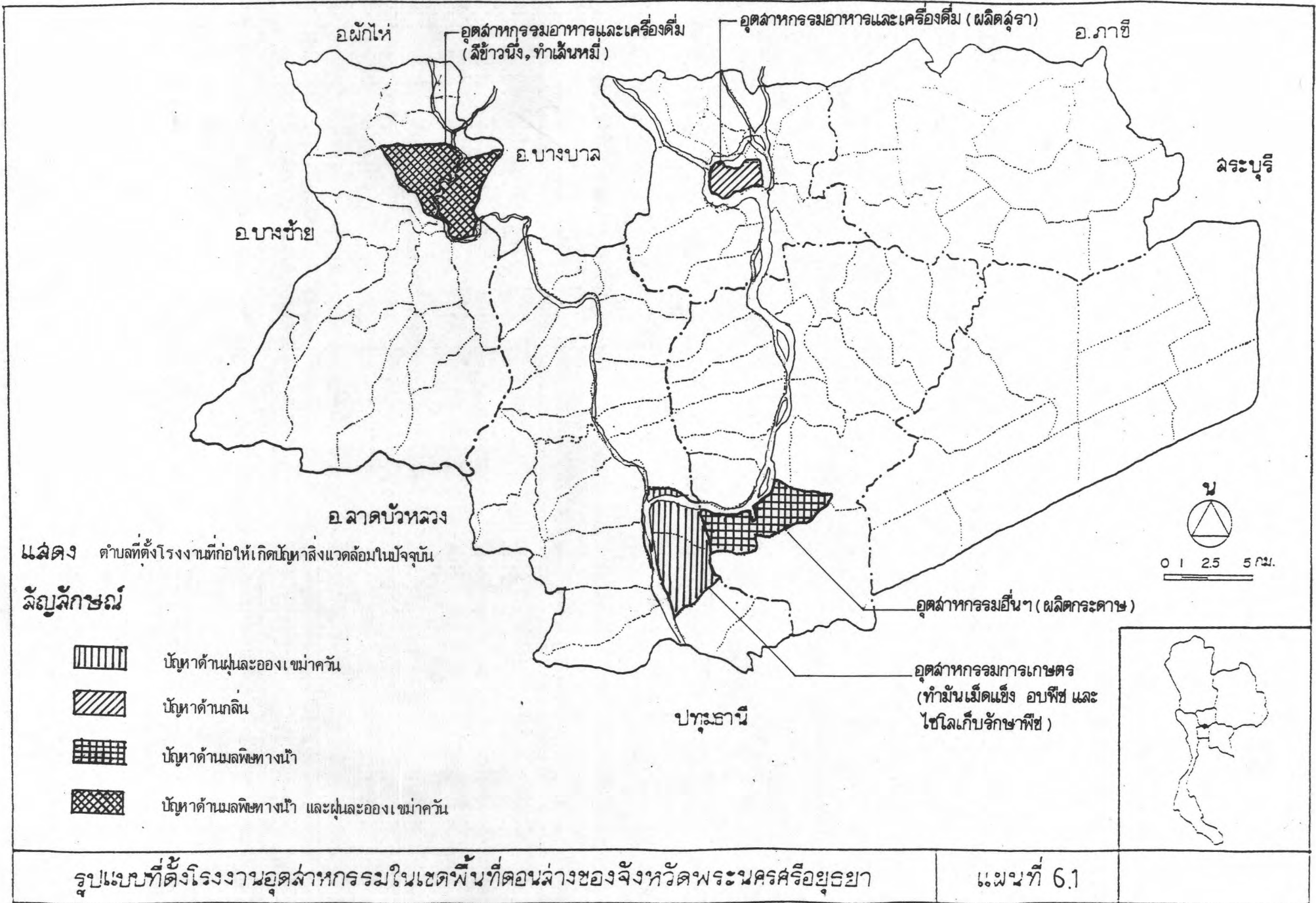
ค. โรงงานที่ก่อให้เกิดปัญหาไอระเหยโลหะ กลิ่น และฝุ่นละออง ได้แก่ โรงงานหล่อโลหะใน อ.อุทัย

มลพิษทางน้ำ จากข้อมูลของกรมโรงงานพบว่า โรงงานที่มีการปล่อยน้ำทิ้งที่เกิดผลกระทบต่อคุณภาพน้ำอย่างมาก ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรมกระดาษใน อ.บางปะอิน โรงสีข้าวหนึ่ง และโรงงานผลิตเส้นไหมใน อ.เสนาที่มีการปล่อยน้ำทิ้งเข้าสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ บริเวณที่ตั้งโรงงานดังกล่าวจึงเกิดปัญหามลพิษทางน้ำขึ้น

ส่วนมลพิษทางด้านอื่น ๆ เช่น เสียง หรือ กากสารพิษยังไม่มีรายงานการเกิดผลกระทบแต่ประการใด เนื่องจากยังไม่มี การสำรวจหรือศึกษาอย่างเป็นทางการ

6.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา

6.3.1 การกำหนดพื้นที่บริเวณที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่เหมาะสม

รูปแบบที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ตอนล่างของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แผนที่ 6.1

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ เน้นศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการใช้ที่ดินเพื่อแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ดังนั้นจึงเสนอแนะให้โรงงานอุตสาหกรรมมีการขยายตัวในพื้นที่ที่เหมาะสม เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาทางด้านที่ตั้งโรงงานและปัญหาที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ซึ่งพื้นที่ที่เหมาะสมดังกล่าวได้มาจากการวิเคราะห์ดังนี้

พื้นที่ที่รองรับอุตสาหกรรมที่เหมาะสมในบริเวณพื้นที่ที่ศึกษา ในการพิจารณาพื้นที่ที่สำหรับรองรับการขยายตัวอุตสาหกรรมพื้นที่ดังกล่าวจะต้องมีลักษณะ เป็นพื้นที่ที่ติดต่อกับพื้นที่อื่นได้สะดวก และเป็นพื้นที่ที่สามารถช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการลงทุน ดังนั้นพื้นที่ซึ่งมีความได้เปรียบในด้านคมนาคมขนส่งและมีความพร้อมในด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานจะถือเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพ จะเห็นได้ว่าการศึกษาค้นคว้านี้จะพิจารณาการเลือกที่ตั้ง 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยคมนาคมขนส่งและปัจจัยสาธารณูปโภคอันเป็นปัจจัยที่ตั้งที่สำคัญที่สุด (จากการวิเคราะห์เห็นเรื่องปัจจัยที่ตั้ง) และเป็นปัจจัยหลักที่ทุกประเภทอุตสาหกรรมนำมาพิจารณาในการเลือกที่ตั้ง ส่วนปัจจัยการเลือกที่ตั้งอื่น ๆ เช่นราคาที่ดิน ปัจจัยแรงงาน ปัจจัยแหล่งวัตถุดิบจะไม่ถูกนำมาพิจารณาในที่นี้

นอกจากนี้พื้นที่ที่มีศักยภาพในการเป็นที่ตั้งอุตสาหกรรมจะต้องเป็นบริเวณที่สามารถพัฒนาอุตสาหกรรมได้ตามระเบียบกฎหมายที่ควบคุม บริเวณพื้นที่ที่ถูกกำหนดขึ้นเป็นพื้นที่เพื่อวัตถุประสงค์บางประเภท เช่น พื้นที่อนุรักษ์น้ำดิบ พื้นที่ที่ถูกห้ามสร้างโรงงานตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร จะไม่นำมาพิจารณาให้เป็นพื้นที่รองรับอุตสาหกรรม และเพื่อเป็นการอนุรักษ์แหล่งโบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ พื้นที่ตั้งของแหล่งดังกล่าวจะไม่นำมาพิจารณาให้เป็นพื้นที่รองรับอุตสาหกรรม

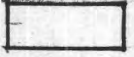
เทคนิคการวิเคราะห์

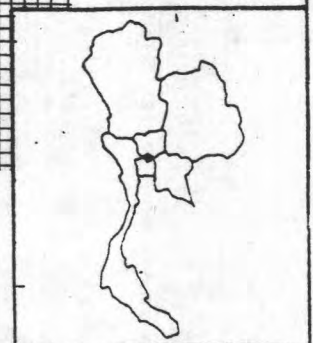
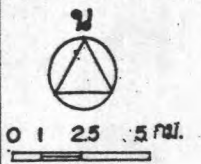
- แบ่งพื้นที่ออกเป็นตารางกริดขนาดเท่ากัน
- ทำการกันพื้นที่ศึกษาบริเวณที่ไม่สามารถพัฒนาอุตสาหกรรมได้ระ เียบกฎหมายที่ควบคุมและบริเวณแหล่งโบราณสถานแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญออกไปจากการพิจารณาต่อไป
- กำหนดปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้ ศักยภาพในการขยายตัวของอุตสาหกรรม ซึ่งในที่นี้จะใช้ปัจจัยคมนาคม และปัจจัยสาธารณูปโภค
- ให้ค่าคะแนนปัจจัยและลงค่าคะแนนในตารางกริด รวมค่าคะแนน แล้วแบ่งกลุ่มพื้นที่เพื่อจัดลำดับศักยภาพพื้นที่อุตสาหกรรม ซึ่งจากการพิจารณาค่าคะแนนสามารถแบ่งพื้นที่ได้ 3 ลำดับดังนี้ (แผนที่ 6.2)

แสดง : พื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการรองรับอุตสาหกรรม

สัญลักษณ์

- พื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก
- พื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง
- พื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย
- พื้นที่ห้ามตั้งโรงงานอุตสาหกรรม

รูปแบบที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ตอนล่างของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แผนที่ 6.2

ลำดับศักยภาพ	ค่าคะแนน	พื้นที่ (ตาราง กม.)
พื้นที่เหมาะสมมาก	6-8	133
พื้นที่เหมาะสมปานกลาง	3-5	235
พื้นที่เหมาะสมน้อย	1-2	522

จากการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ที่ศึกษาพบว่า พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับทำเลที่ตั้งอุตสาหกรรมมีเนื้อที่รวมประมาณ 890 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่อยู่ 300 ตารางกิโลเมตร ที่ไม่สามารถและไม่สมควรนำมาใช้ในกิจการอุตสาหกรรม พื้นที่ที่มีความเหมาะสมมากในการพัฒนาอุตสาหกรรม (มีค่าคะแนน 6-8) ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่บริเวณแนวถนนทั้งสองข้างคูขนาน เป็นแนวถนนสายหลักสามสายของพื้นที่ที่ศึกษาได้แก่ บริเวณข้างแนวถนนพหลโยธิน ถนนสายเอเชีย และถนนสายสามโคกเสนา บริเวณพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (ค่าคะแนน 3-5) ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่บริเวณต่อเนื่องถัดจากพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมากสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยจะเป็นพื้นที่ด้านตะวันออกและตะวันตกของพื้นที่ศึกษา พื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรม (ค่าคะแนน 1-2) เป็นพื้นที่ขนาดเล็กสองบริเวณอยู่ทางตอนเหนือของพื้นที่ที่ศึกษา หากมีการขยายตัวของอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่ได้ศึกษาไว้จะช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นได้

พื้นที่บริเวณที่ถูกควบคุมตามมติ ครม. เพื่อเป็นแหล่งอนุรักษ์น้ำดิบ หรือบริเวณที่ถูกควบคุมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร การตั้งโรงงานจะต้องเป็นไปตามพื้นที่กฎหมายได้ระบุไว้ และประเภทอุตสาหกรรมที่กำหนดในพื้นที่ต้องเป็นไปตามมติของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คือไม่อนุญาตให้ตั้งหรือขยายโรงงานที่มีน้ำทิ้งประกอบด้วยสารพิษ (รายละเอียดดูในภาคผนวก : มติ ครม. เรื่องมาตรการอนุรักษ์แหล่งน้ำดิบ) ไม่อนุญาตให้ตั้งหรือขยายโรงงานที่มีปริมาณน้ำทิ้งน้อยกว่าวันละ 50 ลูกบาศก์เมตร ให้อยู่ในการพิจารณาอนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่

6.3.2 การเสนอแนะประเภทอุตสาหกรรมที่จะส่งเสริม

จากการศึกษาโครงสร้างอุตสาหกรรมและการพัฒนาอุตสาหกรรมของพื้นที่ศึกษา จะเสนอแนะประเภทอุตสาหกรรมที่มีความเป็นไปได้ที่จะส่งเสริมในพื้นที่ศึกษา

1. อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก เนื่องจากสภาพที่ตั้งของพื้นที่ศึกษาอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีสนามบิน และท่าเรือตั้งอยู่ และยังได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเส้นทางคมนาคมทางรถยนต์ รถไฟ ในพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงระหว่างภาค ทำให้ความเหมาะสมของการตั้งโรงงานเพื่อการส่งออกมีมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมแปรรูปขนาดเบา อุตสาหกรรมเครื่องไฟฟ้า เครื่องกีฬาต่างๆ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาที่ตั้งในปัจจุบันและปัจจัยการเลือกตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมพบว่า อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกมักเป็นโรงงานที่อยู่ในอุตสาหกรรมบริการ และอุตสาหกรรมอื่นๆ เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งอุตสาหกรรมทั้งสองประเภทนี้ให้ความสำคัญกับปัจจัยการคมนาคมขนส่ง ปัจจัยสาธารณูปโภค ปัจจัยแรงงานหาง่ายมากที่สุด และเป็นประเภทอุตสาหกรรมที่เลือกปัจจัยการตั้งโรงงานใกล้สนามบิน ดังนั้น ที่ตั้งของอุตสาหกรรมเพื่อส่งออก ควรจะอยู่ทางบริเวณพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นพื้นที่ติดริมถนนสายหลักที่ทำให้การคมนาคมขนส่งสะดวก โดยเฉพาะทางด้านใต้ของพื้นที่ศึกษาซึ่งอยู่ใกล้สนามบินเป็นอย่างมาก

2. อุตสาหกรรมต่อเนื่องกับอุตสาหกรรมที่มีอยู่เดิม การลงทุนทางอุตสาหกรรมในพื้นที่ศึกษาปัจจุบันบางประเภทสามารถก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้อีกมากมาย เช่น โรงงานผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มโรงงานทอผลิตภัณฑ์ต่างๆ อุตสาหกรรมเหล่านี้ก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้ เช่น โรงงานผลิตชิ้นส่วนของเครื่องใช้ไฟฟ้า ชิ้นส่วนผลิตภัณฑ์ต่างๆ อุตสาหกรรมต่อเนื่องกับอุตสาหกรรมที่มีอยู่เดิม ควรมีที่ตั้งอยู่ใกล้กับโรงงานที่มีความเกี่ยวพันในการผลิต ซึ่งที่ตั้งจะขึ้นอยู่กับลักษณะประเภทของโรงงานชนิดนั้น

3. อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าการเกษตร เนื่องจากพื้นที่ศึกษาเป็นแหล่งรวบรวมวัตถุดิบทางการเกษตรที่สำคัญแห่งหนึ่ง ควรสนับสนุนให้มีโรงงานแปรรูปสินค้าการเกษตรเป็นวัตถุดิบมีโอกาเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น ในปัจจุบันโรงงานประเภทอุตสาหกรรมการเกษตร (หากไม่นับโรงสีซึ่งกระจายอยู่ทั่วไป) จะเกาะกลุ่มอยู่ตำบลราชคราม ตำบลช้างใหญ่ในอำเภอบางไทร อุตสาหกรรมประเภทนี้ให้ความสำคัญกับปัจจัยการคมนาคม สาธารณูปโภค แหล่งวัตถุดิบ แรงงานและแหล่งน้ำ จึงกระจุกตัวอยู่บริเวณอำเภอดังกล่าว ซึ่งมีความได้เปรียบในเชิงที่ตั้ง เพราะมีทำเลที่ติดแม่น้ำและถนนและมีคลังสินค้าการเกษตรในบริเวณนี้โดยมีการนำเอาวัตถุดิบดังกล่าวมาใช้ในการผลิต และแปรรูปให้เกิดผลิตภัณฑ์หลากหลายประเภทมากขึ้น

4. อุตสาหกรรมครัวเรือนประเภทหัตถอุตสาหกรรม หัตถอุตสาหกรรมครัวเรือนที่มีอยู่เดิม ควรพัฒนาให้เป็นอุตสาหกรรมครัวเรือนเพื่อเป็นสินค้าสำหรับตลาดนักท่องเที่ยว อุตสาหกรรมเหล่านี้ มักจะไม่สร้างปัญหามลภาวะและยังสามารถรองรับแรงงานตามฤดูกาลในภาคเกษตรได้อีกด้วย สำหรับอุตสาหกรรมครัวเรือนประเภทหัตถอุตสาหกรรม สนับสนุนให้อยู่ในบริเวณรัศมี 3 กิโลเมตร ห่างจากแหล่งท่องเที่ยวได้สามารถแวะซื้อและเข้าชมได้สะดวก

6.3.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ซึ่งนอกเหนือจากข้อเสนอแนะเหล่านี้แล้ว ยังมีประเด็นข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อแก้ไขปัญหาโรงงานอุตสาหกรรมอีกหลายประเด็น เช่น การเสนอแนะให้มีการพัฒนาฝีมือแรงงานใน จังหวัดให้มีทักษะและความรู้ตามที่ตลาดแรงงานอุตสาหกรรมต้องการ ใดยให้สถาบันการศึกษา ท้องถิ่นร่วมมือกับภาคเอกชน เสนอแนะให้มีการจัดเตรียมบริการสาธารณสุขภาค สาธารณูปการที่ จำเป็นให้ทั่วถึง เสนอแนะให้มีการสนับสนุนให้โรงงานอุตสาหกรรมบางประเภทให้เป็นแหล่ง ท่องเที่ยว เช่น โรงงานเครื่องเคลือบ โรงงานแกะสลักไม้ เป็นต้น